

NEJVYŠŠÍ SOUD

Mgr. Petr TOMÍČEK
vedoucí oddělení styku s veřejností

sp. zn. Zin 48/2022

ROZHODNUTÍ

Nejvyšší soud jako povinný subjekt ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“), rozhodl o žádosti **M. N.**, nar. XY, trvale bytem XY, s emailovou adresou XY@gmail.com (dále jen „žadatel“), ze dne 22. 3. 2022, v řízení sp. zn. Zin 48/2022 (dále jen „projednávaná žádost“),

takto:

Podle § 15 odst. 1 ve spojení s § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona se projednávaná žádost **odmítá** v části pod písmenem a).

Odůvodnění:

Povinný subjekt obdržel projednávanou žádost v následujícím znění (přepis žádosti):

„Nejvyšší soud

Oddělení analytiky a srovnávacího práva

Vážený, prostřednictvím této žádosti si /../ dovoluji požádat nadepsaný povinný subjekt ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“), o poskytnutí následujících informací:

- a) Analýza Oddělení analytiky a srovnávacího práva Nejvyššího soudu týkající se místní příslušnosti pro žalobu o náhradu škody ve spojení s kauzou Dieselgate; a*
- b) Další analýzy Oddělení analytiky a srovnávacího práva Nejvyššího soudu týkající se kauzy Dieselgate, pokud takové existují.*

O poskytnutí výše uvedených informací žádám písemně v elektronické podobě na elektronickou adresu XY@gmail.com .

V souladu s § 17 odst. 3 InfZ žádám o potvrzení předpokládané výše úhrady nákladů, budou-li účtovány, na tutéž elektronickou adresu, a to včetně poskytnutí údajů pro provedení bezhotovostní platby.“

K výroku rozhodnutí:

Podle § 15 odst. 1 informačního zákona „pokud povinný subjekt žádosti, byť jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, případně o odmítnutí části žádosti“.

Povinné subjekty ve smyslu § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona „neposkytnou informace o rozhodovací činnosti soudů, s výjimkou rozsudků.“

Podle čl. 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) jsou svoboda projevu a právo na informace zaručeny. Podle čl. 17 odst. 5 Listiny jsou státní orgány a orgány územní samosprávy povinny **přiměřeným** způsobem poskytovat informace o své činnosti. Podmínky a provedení stanoví zákon. Zákonem, který provádí uvedené ustanovení čl. 17 odst. 5 Listiny, je právě informační zákon. Podle § 1 informačního zákona tento zákon zpracovává příslušné předpisy Evropské unie a upravuje pravidla pro poskytování informací a dále upravuje podmínky práva svobodného přístupu k těmto informacím.

Čl. 4 odst. 4 Listiny uvádí následující: *„Při používání ustanovení o mezích základních práv a svobod musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu. Taková omezení nesmějí být zneužívána k jiným účelům, než pro které byla stanovena.“* Čl. 17 odst. 4 pak zní následovně: *„Svobodu projevu a právo vyhledávat a šířit informace lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti.“*

Čl. 10 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) deklaruje možnosti omezení svobody projevu (tedy v důsledku i práva na informace) následovně (podtržení doplněno): *„Výkon těchto svobod, protože zahrnuje i povinnosti i odpovědnost, může podléhat takovým formalitám, podmínkám, omezením nebo sankcím, které stanoví zákon a které jsou nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, územní celistvosti nebo veřejné bezpečnosti, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky, ochrany pověsti nebo práv jiných, zabránění úniku důvěrných informací nebo zachování autority a nestrannosti soudní moci.“*

Předmětem části projednávané žádosti je požadavek na poskytnutí analýzy oddělení analytiky a srovnávacího práva Nejvyššího soudu „*Nařízení Brusel I bis: dokazování rozhodných skutečností a příslušnost pro nároky spojené s emisním skandálem 'Dieselgate'*“ (dále jen „požadovaná informace“). Požadovaná informace byla vytvořena **na základě žádosti tříčlenného soudního senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu výhradně pro potřeby rozhodování ve věci sp. zn. 30 Cdo 3189/2019**, jde tedy o informaci, která má původ a bezprostředně souvisí s rozhodovací činností Nejvyššího soudu. Jedná se o informaci, jež vychází z konkrétního soudního řízení, respektive byla vytvořena před vydáním rozhodnutí toliko pro potřebu daného soudního (dovolacího) řízení. V dané části projednávané žádosti se tak jedná o požadavek na poskytnutí informace z rozhodovací činnosti soudů, kterou v zásadě s odkazem na § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona Nejvyšší soud neposkytuje.

Jedná se proto o typově zcela odlišnou žádost, než v případě, kdy žadatelé v režimu informačního zákona požadují poskytnout „obecné“ analýzy, které byly zpracovány bez vztahu ke konkrétnímu řízení, respektive jejich vytvoření nebylo a priori zadáno pro potřeby konkrétního soudního řízení u Nejvyššího soudu (jedná se tak např. o pravidelně zpracovávanou Analýzu k náhradě nemajetkové újmy v adhezním řízení, kterou povinný subjekt k žádostem o informace běžně poskytuje). Tyto analýzy vznikly z potřeby „obecného“ monitoringu dané oblasti pro budoucí soudní řízení v dané právní oblasti, nikoli jako podklad pro vyřízení konkrétní a již napadlé soudní věci.

Zmiňované „obecné“ analýzy, přesněji řečeno, monitorují konkrétní právní oblast a k ní vztahující se rozhodnutí, která byla v minulosti vydána, bez řešení konkrétní právní otázky, jenž byla zadána např. k dosud soudně neřešené právní problematice, k níž bude soud teprve „nově nalézat právo“. V těchto případech tak soud z povahy věci nemůže vycházet z minulých rozhodnutí (jež jsou zpravidla zpracovávána v „obecných“ analýzách), ale může se např. inspirovat v analýze k zahraniční právní úpravě či v cizozemských soudních rozhodnutích. Zadání uvedené „specifické“ analýzy vychází z konkrétního soudního řízení a pokládá konkrétní právní otázky, které jsou jejím předmětem. Zpracovatelé analýzy tak mají jasnou představu, k čemu se vyjadřují a podle toho postupují při vypracování textu analýzy.

Soudce či soudní senát tak má před rozhodnutím věci k dispozici jeden z dalších dílčích podkladů, z nichž je možné při rozhodování vycházet. Jedná se nicméně o striktně neveřejný dokument zpracovaný toliko pro dané soudní řízení, bez ambice (úmyslu) k dalšímu použití ve veřejném prostoru. Pokud by tedy povinný subjekt poskytl požadovanou informaci a tuto ochranu dané informace prolomil, důvodně by tato informace mohla ohrozit důvěru v autoritu a nestrannost soudní moci, jak uvádí výše citovaný čl. 10 odst. 2 Úmluvy.

Povinný subjekt, jak je dennodenně zřejmé z praxe (viz níže), se nebrání poskytování informací o **výsledcích** rozhodovací činnosti, která musí být zcela pod veřejnou kontrolou, avšak v souladu s § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona **neposkytuje informace o samotném průběhu rozhodovací činnosti, která k závěrečnému rozhodnutí vedla**. V průběhu rozhodovací činnosti tak mohou vznikat různé „pracovní“ dokumenty (rešerše judikatury a dosavadního průběhu řízení, zpracovávání různých konceptů rozhodnutí, návrhy možného řešení dovoláním otevřené právní otázky atp.), které mají toliko pomocnou úlohu a jejich „dějinný úkol“ končí s vydáním (konečného) rozhodnutí v dané věci.

Projednávaná žádost v dané části podle názoru povinného subjektu ani nedává prostor k úvaze, zda informace (ne)poskytnout. Na rozdíl např. od ustanovení § 11 odst. 1 informačního zákona, který uvádí (důraz doplněn) „*Povinný subjekt může omezit poskytnutí informace, pokud*“, se v ustanovení § 11 odst. 4 informačního zákona výslovně píše (důraz doplněn) „*Povinné subjekty dále neposkytnou informace o rozhodovací činnosti soudů s výjimkou rozsudků*“. Podle povinného subjektu tak zákonodárce výslovně omezuje správní úvahu k poskytování informací z rozhodovací činnosti soudů. Povinný subjekt k tomuto závěru odkazuje nejen na samotné striktní znění zákona, ale taktéž i na nález Pléna Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 2/10, jímž bylo změněno původní znění § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona, resp. zrušeno původně začleněné slovo „pravomocných“, rozumějme rozsudků. V předmětné části zákona tak Plénum Ústavního soudu rozšířilo práva žadatelů na poskytnutí i nepravomocných rozsudků ze strany povinných subjektů, **avšak ponechalo zákonným neposkytnutí dalších informací z průběhu soudního řízení, resp. rozhodovací činnosti soudů**. Jedná se tedy o soudy aprobovaný důvod pro (částečné) odmítnutí žádosti o informace.

Na základě výše uvedeného se tak jeví, že informační zákon kategoricky zakazuje poskytnutí jakýchkoli informací o rozhodovací činnosti soudů – s výjimkou „rozsudků“. Aplikovaný zákonný důvod pro odmítnutí žádosti o informace tak bude naplněn vždy, pokud nebude v daném případě shledán závažný důvod (veřejný zájem) pro poskytnutí požadovaných informací (a contrario bod 34 rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 21. 4. 2021, č. j. 8 A 131/2019- 60).

V případě projednávané žádosti lze také upozornit, že se v případě požadované informace již jedná o judikatorně prozkoumanou oblast, viz např. rozhodnutí Krajského soudu v Brně ze dne 17. února 2021, č. j. 30 A 51/2019 – 48, jehož předmětem bylo odmítnutí žádosti o poskytnutí „*právní analýzy, která byla zpracována na základě požadavku předsedy senátu ve věci sp. zn. 6 As 288/2016 oddělením dokumentace a analytiky Nejvyššího správního soudu*“, viz dále následující citace z odůvodnění rozhodnutí (důraz doplněn):

*„41. Na správní činnost soudů (např. otevírací doba podatelny, nákup kancelářských potřeb, ale i informace o rozhodovací činnosti soudu statistické povahy) je hlavní smysl a účel práva na informace plně aplikovatelný. Soud musí v této oblasti informace poskytovat jako každý jiný povinný subjekt v zájmu kontroly výkonu jemu svěřené moci. **Naproti tomu rozhodovací činnost soudů se vyznačuje jistými specifiky, která pramení z povahy nezávislé soudní moci a její úlohy ve státě.** /.../*

*42. S ohledem na požadavek zachování autority soudní moci může povinný subjekt podle § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím neposkytnout určitou informaci, **pokud by její zveřejnění mohlo vést ke zpochybnění legitimacy soudního rozhodnutí.** Ta může být zpochybněna věcnými argumenty, např. poskytnutím dodatečného vysvětlení, proč soud rozhodl tak, jak rozhodl. Sdělení takové informace by v podstatě suplovalo či doplňovalo vydané soudní rozhodnutí. Ve světle této informace by se vydané soudní rozhodnutí mohlo ukázat jako nedostatečné a ztrácelo by na přesvědčivosti. Autoritu soudního rozhodnutí mohou narušit rovněž informace z vnitřního fungování soudu, který ve věci rozhodl, např. /.../ zveřejnění rešerše judikatury zpracované pro daný případ, poskytování prvotních konceptů rozhodnutí zvažujících odlišné řešení právní otázky apod. /.../*

44. /.../ právní analýza vytvořená oddělením dokumentace a analytiky Nejvyššího správního soudu pro konkrétní věc (ke konkrétní spisové značce) zcela nepochybně spadá pod výše uvedenou definici rozhodovací činnosti soudu.

*45. Oddělení dokumentace a analytiky Nejvyššího správního soudu lze považovat za pomocný orgán, mezi jehož náplň činnosti spadá zpracovávání právních analýz, komparativních studií, rešerší /.../. Předmětnou činností se oddělení dokumentace a analytiky podílí na rozhodovací činnosti soudu. **Výstupy tohoto oddělení zpracované ke konkrétní věci tak představují podklady pro vydání konečného soudního rozhodnutí.** /.../ Z hlediska zachování autority soudní moci je klíčové, aby důvody pro rozhodnutí vyjevil soud v konečném rozhodnutí a nezveřejňoval dílčí koncepty, analýzy, výňatky ze studované literatury, záznamy z diskuse senátu apod. **Pouze konečný výstup** zohledňující veškeré zjištěné poznatky, argumenty, výsledky debat a osobní zkušenosti soudce zachycený v konečném rozhodnutí **je veřejně dostupný a je možné jej podrobit veřejné kontrole a kritice.**“*

V bodě 46 citovaného rozhodnutí Krajský soud v Brně rovněž konstatuje, že se nejedná o analýzu „*obecného charakteru určenou veřejností*“, což plně souhlasí i s povinným subjektem výše popsáním rozdílem k poskytování „obecných“ a „specifických“ analýz, které byly vypracovány pouze pro potřeby konkrétního soudního řízení.

Povinný subjekt nicméně v souladu s respektem k minimálnímu omezení základních lidských práv a svobod, jakož i na základě aktuální judikatury přistoupil k vážení v kolizi stojících základních práv (veřejných zájmů, viz dále).

K neposkytování informací z rozhodovací činnosti soudu na základě informačního zákona poukazuje povinný subjekt taktéž na rozhodnutí Krajského soudu v Brně ze dne 28. 5. 2020, sp. zn. 29 A 170/2017 (zvýraznění doplněno povinným subjektem):

*„17. K meritu věci lze uvést následující. Právo na informace je garantováno zejména v čl. 17 Listiny základních práv a svobod, ale také v čl. 10 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. **Tato práva nejsou bezbřehá a absolutní, ale naráží na určitá omezení a limity.***

*24. Povinnému subjektu lze přitakat v tom, že poskytnutím textu stížnosti ještě před ukončením řízení o ní by mohlo dojít k ohrožení nezávislosti a nestrannosti rozhodujícího soudu, zde žalovaného. Je naprosto běžné, že soudy neposkytují v režimu práva na informace obsah návrhů na zahájení řízení před rozhodnutím o nich, a i později se lze s obsahem takových podání seznámit spíše formou rozhodnutí, v němž je obsah návrhu rekapitulován. Uvedené zcela jednoznačně míří na to, aby nemohlo dojít k ovlivňování soudců, vyvíjení tlaku na ně, jak mají v dané věci rozhodnout. **Kontrola jejich práce je možná posléze, cestou poskytnutí soudního rozhodnutí.** Pokud měl žalobce zájem kontrolovat kvalitu práce ministra spravedlnosti, stačilo by mu k tomu konečné rozhodnutí Nejvyššího soudu o předmětné stížnosti, příp. poskytnutí textu stížnosti poté, co o ní žalovaný rozhodl.“*

Dále je příhodné odkázat i na rozhodnutí Krajského soudu v Brně ze dne 7. 12. 2016, sp. zn. 29 A 133/2015, v němž je uvedeno mj. následující (důraz doplněn):

*„**Vůle zákonodárce je přitom v tomto ohledu zcela zřejmá, jiné informace o rozhodovací činnosti soudů než ty, které jsou obsaženy v soudních rozhodnutích, povinné subjekty nemohou žadatelům poskytnout.***

*/.../ žalovaný toto omezení práva na informace mohl aplikovat pouze **v případě, kdy po něm byla požadována informace o jeho rozhodovací činnosti.** Tak tomu v daném případě bylo. /.../ **Z uvedeného plyne, že z informační povinnosti je vyňat celý rozhodovací mechanismus soudu v konkrétní věci, s výjimkou rozhodnutí.***

*/.../ V této souvislosti lze dále uvést, že z hlediska veřejné kontroly soudnictví je **podstatná zejména obecná dostupnost soudních rozhodnutí. Na základě této dostupnosti pak mohou být jednotlivá rozhodnutí předmětem veřejného diskurzu.** Za zákonnost těchto rozhodnutí a postupů vedoucích k jejich vydání odpovídá z institucionálního pohledu soud, personálně pak soudci projednávající a rozhodující danou věc.“*

V případě projednávané žádosti je na jedné straně jako veřejný zájem svědčící pro neposkytnutí požadované informace ochrana autority a nestrannosti soudní moci, umocněný zájmem na neprolomení striktního omezení, které obsahuje § 11 odst. 4 informačního zákona, a na druhé straně je chráněnou hodnotou žadatelovo základní právo na informace.

Hodnotu autority a nestrannosti soudní moci, respektive důvěru veřejnosti v soudní systém a rozhodování soudů, je podle názoru povinného subjektu nezbytné chránit nejen ve fázi soudního řízení před rozhodnutím soudu v dané věci, ale zpravidla i po vydání rozhodnutí, respektive i v navazující „porozsudkové agendě“. V tomto ohledu lze stanovit, že vydané soudní rozhodnutí by mělo obstat „samo o sobě“, respektive pokud by samo o sobě neobstálo (konkrétní osoba by nabyla tento dojem), byl by to relevantní podklad ke kritice (např. ze strany novinářů či akademiků, obecně veřejnosti), respektive např. důvod pro podání ústavní stížnosti (pro dané účastníky či strany řízení, dotčené osoby).

Dále je vhodné upozornit na skutečnost, že Nejvyšší soud již od roku 2002 zcela bezvýjimečně zveřejňuje všechna rozhodnutí ze soudní agendy na svém webu www.nsoud.cz. Široké veřejnosti, médiím i odborné právnícké komunitě je tak zprostředkován bezprostřední pohled na výsledky práce soudců Nejvyššího soudu. Všechna rozhodnutí je možno podrobovat (nejen) odborné kritice. Povinný subjekt je toho názoru, že tato skutečnost (bezvýhradné zveřejňování výsledků rozhodovací činnosti) dále oslabuje zájem veřejnosti na poskytnutí jiných informací o rozhodovací činnosti, které nejsou zahrnuty v textu rozhodnutí.

Je nutné dále upozornit, že požadovaná informace není automaticky zveřejňována. O to silnější musejí být podle názoru povinného subjektu důvody k prolomení této ochrany (a contrario rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 29. 9. 2020, č. j. 10 A 176/2019 – 63, viz např. bod 66 citovaného rozhodnutí).

Nejvyšší soud je připraven v souvislosti se zveřejňováním všech svých meritorních rozhodnutí na případnou kritiku a zcela bez omezení tak (po splnění obvyklých technických, popř. administrativních podmínek) umožňuje široké veřejnosti kontrolu práce jednotlivých soudních senátů. Povinný subjekt se pouze brání možné kritice na základě v zásadě neveřejných informací, což by mohlo vést k ohrožení autority a nestrannosti soudní moci. Nejvyšší soud nemůže jakkoli ovlivnit další manipulaci s poskytnutými informacemi ze strany jednotlivých žadatelů, nemůže tak ani zabránit případným dezinterpretacím či účelnému zneužití poskytnutých informací. Popsanému nejen, že nejde předejít, ale i velmi těžko je možné tyto zásahy vyvracet a uvádět na pravou míru. Uvážení určitého širšího kontextu pro posuzování žádostí o informace bylo podle názoru povinného subjektu aprobováno rozhodnutím Krajského soudu v Brně ze dne 29. 4. 2021, č. j. 30 A 56/2019 – 73 (viz bod 13 citovaného rozhodnutí). Případně viz dále i následující citace z posledně uvedeného rozhodnutí (bod 21): „*Rozpítávání těchto skutečností nemůže nikterak přispět k veřejné kontrole soudní moci a přístup k těmto informacím je naopak při nesprávné prezentaci získaných znalostí snadno zneužitelný k tomu, aby důvěru v soudy narušil.*“ Krajský soud tak vzal při svém rozhodování v potaz i velmi omezené možnosti soudce či soudu reagovat na případnou kritiku vycházející z těchto (v zásadě neveřejných) informací, které mohou ohrozit autoritu a nestrannost soudní moci. Požadovaná informace podle názoru povinného subjektu nemůže přispět k veřejné kontrole soudní moci.

Jak uvádí nálezný Ústavního soudu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16 (důraz doplněn): „*135. Žádným zákonem nelze abstraktně vyloučit ochranu základních práv a svobod, zaručenou ústavním pořádkem. V každém jednotlivém případě střetu ústavně zaručených práv musejí soudy a jiné orgány veřejné moci **zvážit význam a intenzitu dotčených práv.***“ Na základě provedení **testu proporcionality** dospěl povinný subjekt k následujícím závěrům:

Test vhodnosti, jako první krok testu proporcionality, byl splněn, jelikož zvolený nástroj (částečné odmítnutí projednávání žádosti) dosahuje sledovaného cíle (ochrany vymezené skupiny informací). Test potřebnosti, jako druhý krok testu proporcionality, je rovněž splněn – povinný subjekt nemá k dispozici žádný mírnější nástroj, který by žadatelovo právo omezoval v menší míře a který by současně sledovaného cíle dosahoval v potřebné kvalitě. Test přiměřenosti, jako třetí krok testu proporcionality, tedy vážení v kolizi stojících zájmů, rovněž svědčí ve prospěch závěru o neposkytnutí zákonem chráněných informací.

Na straně žadatele povinný subjekt neshledal žádný závažný důvod, který by odůvodňoval „prolomení“ ochrany informací z rozhodovací činnosti soudů. Žadatel žádný důvod pro osvědčení veřejného zájmu na poskytnutí požadovaných informací netvrdil (ani to nebyla jeho povinnost, povinný subjekt tuto skutečnost žadateli nijak neklade k tíži).

Povinný subjekt je vzhledem k výše uvedenému toho názoru, že omezení žadatelova práva na informace je plně důvodné i z hlediska naplnění ústavních kautel vyjádřených zejména v čl. 4 odst. 4 Listiny a č. 17 odst. 4 Listiny, tedy je k omezení poskytnutí informace přistoupeno z legitimních důvodů, pro něž bylo omezení zákonodárcem stanoveno. Povinný subjekt je dále toho názoru, že dostal požadavkům na zvážení v kolizi stojících práv a postupoval ústavně konformním způsobem.

Na základě zákonné výjimky z poskytování informací z rozhodovací činnosti soudu tak povinnému subjektu nezbylo, než žádost ve vymezené části odmítnout, a to podle účinného znění § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona.

Povinný subjekt současně vysvětluje, že rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti nezasílá na v žádosti uvedenou elektronickou e-mailovou adresu, která by byla vyhovující v případě kladného vyřízení žádosti (v případě přímého poskytnutí všech požadovaných informací nebo odkazem na již zveřejněné informace), nýbrž prostřednictvím poštovních služeb. Podle § 19 odst. 4 zákona č. 500/2004, správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), může správní orgán doručovat na adresu pro doručování nebo elektronickou adresu účastníka řízení, pokud to nevyklučuje zákon nebo povaha věci. Podle § 19 odst. 5 správního řádu ve spojení s § 72 odst. 1 správního řádu musí povinný subjekt doručit rozhodnutí do vlastních rukou, což v případě doručení na adresu na udanou elektronickou adresu není zajištěno, neboť žádost neobsahuje uznávaný elektronický podpis ve smyslu zákona č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce. Uvedená elektronická adresa je zpravidla vyhovující v případě poskytnutí informace, kdy informační zákon klade na povinný subjekt v doručovací fázi méně formálních povinností, avšak nemůže bez jistých pochybností obstát při postupu, který vychází z § 15 informačního zákona, neboť povinný subjekt odesláním písemného vyhotovení rozhodnutí na „běžnou elektronickou adresu“ není schopen hodnověrně prokázat okamžik doručení. Po správní úvaze tak dospěl povinný subjekt k názoru, že uvedenou elektronickou adresu nemůže pro nesoulad s citovanými ustanoveními správního řádu akceptovat. Na základě výše uvedeného doručuje povinný subjekt předkládané rozhodnutí prostřednictvím provozovatele poštovních služeb na adresu trvalého pobytu, která byla uvedena v textu projednávané žádosti. V případě projednávané žádosti byla volba způsobu doručení učiněna pouze pro případ kladného vyřízení žádosti (tj. poskytnutí požadované informace) – viz formulace „*O poskytnutí výše uvedených informací žádám písemně v elektronické podobě na elektronickou adresu*“. Pro úplnost a předvídatelnost budoucího rozhodování povinný subjekt dodává, že ani výslovnou žádost o zasílání veškerých „výstupů“ ze správního řízení k projednávané žádosti prostřednictvím „běžného“ e-mailu by nebylo možné pro výše uvedený nesoulad s právními předpisy respektovat a i v tomto případě by povinný subjekt přistoupl k doručení rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti prostřednictvím poštovních služeb.

Poučení: Proti rozhodnutí o odmítnutí projednávané žádosti nebo její části je možné podle § 16 odst. 1 informačního zákona ve spojení s § 83 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, podat odvolání, které se podává u povinného subjektu do 15 dnů ode dne doručení.

Poskytnutí informace podle § 14 odst. 5 písm. d) informačního zákona

Ke zbývajícím částem projednávané žádosti, kde nebylo poskytnutí informací odmítnuto předkládaným rozhodnutím, poskytuje povinný subjekt požadované informace formou následujícího sdělení.

K části projednávané žádosti pod písmenem b) povinný subjekt sděluje, že žádné další analýzy týkající se „kauzy Dieselgate“ oddělení analytiky a srovnávacího práva Nejvyššího soudu nezpracovávalo.

Byť z povahy věci není možné vyhovět žádosti o poskytnutí neexistující informace, dospěl povinný subjekt k závěru, že není nutné projednávanou žádost v části b) odmítat na základě § 2 odst. 4 informačního zákona pro neexistenci požadovaného rozhodnutí, neboť je toho názoru, že projednávané žádosti plně vyhovuje zasílaným sdělení. Ostatně i text projednávané části b) žádosti tyto informace žádá pouze v případě, že tyto další analýzy existují.

Pro úplnost a nad rámec projednávané žádosti povinný subjekt dodává, že rozhodnutí č. j. 30 Cdo 3189/2019-183 je v pseudonymizované podobě dostupné na webu Nejvyššího soudu, případně přímo pod následujícím odkazem:

https://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/D901BC1C864A1308C125870F00188EEA?openDocument&Highlight=0,

Zcela na závěr povinný subjekt dodává, že projednávaná žádost byla vyhodnocena v souladu s Organizačním řádem Nejvyššího soudu (dostupný z níže uvedeného odkazu), podle jejího označení i vlastního obsahu podání, jako žádost o informace podle informačního zákona, proto bylo podání zařazeno do rejstříku „Zin“ a nikoliv do jiného „nesoudního“ rejstříku Nejvyššího soudu. Organizační řád Nejvyššího soudu ukládá jednoznačnou kompetenci vyřizování žádostí podle informačního zákona oddělení styku s veřejností, viz následující citace: „§ 35 (1) Vedoucí oddělení styku s veřejností zejména:

c) plní úkoly vyplývající ze zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů,

d) je oprávněnou úřední osobou ve smyslu § 15 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vydává rozhodnutí podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, “

Pokud se žadatelé domáhají informací podle informačního zákona, nemůžou pak účinně namítat, že by tuto žádost mělo vyřizovat jiné oddělení (či přímo jiná konkrétní osoba), která k tomu ovšem podle interních předpisů není příslušná. Oslovením konkrétní osoby či oddělení Nejvyššího soudu se tak nezmění vnitřní příslušnost pro vyřízení informační žádosti. Pro úplnost povinný subjekt dodává, že pokud některé informace nejsou poskytovány v řízení podle informačního zákona, nejsou z povahy věci poskytovány ani k „neformálním“ žádostem.

Podmínkou pro to, aby se žádostí o informaci Nejvyšší soud zabýval, je pouze její podání prostřednictvím podatelny Nejvyššího soudu. Organizační řád je dostupný z násl. odkazu:

[http://www.nsoud.cz/judikatura/ns_web.nsf/0/0E2C3F662AD69D4BC125843C004CE6BC/\\$file/Organiza%C4%8Dn%C3%AD%20%C5%99%C3%A1d.pdf](http://www.nsoud.cz/judikatura/ns_web.nsf/0/0E2C3F662AD69D4BC125843C004CE6BC/$file/Organiza%C4%8Dn%C3%AD%20%C5%99%C3%A1d.pdf)

Zcela na závěr povinný subjekt reaguje na závěrečné sdělení projednávané žádosti, které uvádí „V souladu s § 17 odst. 3 InfZ žádám o potvrzení předpokládané výše úhrady nákladů, budou-li účtovány, na tutéž elektronickou adresu, a to včetně poskytnutí údajů pro provedení bezhotovostní platby.“. V této souvislosti povinný subjekt dodává, že v případě, v němž by byla zjištěna nutnost provedení mimořádně rozsáhlého vyhledávání podle § 17 odst. 1 informačního zákona, případně by bylo nutné k žádosti vyčíslit náklady na pořízení (hmotných) kopií (nosičů) informací, které by přesahovaly „běžnou“ míru (podrobně viz „Sazebník poplatků“ na webu Nejvyššího soudu v sekci „Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb.“), by zcela nepochybně přistoupil ex officio ke sdělení výše úhrady za poskytnutí informací podle § 17 odst. 3 informačního zákona (v případě neoznámení výše úhrady žadateli naopak informační zákon sankcionuje samotný povinný subjekt – viz konkrétně § 17 odst. 4 informačního zákona). Posuzované sdělení může mít jistý význam v případech, v nichž by žadatel tímto postupem povinnému subjektu dopředu naznačoval, že si je vědom možné náročnosti sběru požadovaných informací a tedy i možného vyčíslení úhrady, nebo by popsáním způsobem např. deklaroval, do jaké výše úhrady je schopen ji bez dalšího akceptovat; v naprosté většině případů se však jedná pouze o nadbytečné sdělení, které je mnoha žadateli při podání informační žádosti činěno. Povinný subjekt si uvědomuje, že citovaná pasáž projednávané žádosti představuje poměrně častý nešvar informačních žádostí, a právě proto považoval za vhodné na ni reagovat a vysvětlit její jistou nelogičnost.

V případě projednávané žádosti povinný subjekt uzavírá, že okolnost mimořádně rozsáhlého vyhledávání zjevně nenastala /navíc byla požadována konkrétní ucelená a existující informace, u níž nebylo nutné jakékoli další zpracování, pokud by nebyla shledána kolize se zákonným důvodem pro odmítnutí žádosti o informaci podle § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona/. Dále povinný subjekt uvádí, že v případě žádosti o poskytnutí informace v elektronické podobě emailem je z povahy věci vyloučena úhrada nákladů za „pořízení kopií či opatření technický nosičů dat“, případně nákladů s „odesláním informací žadateli“.

Poučení: Proti způsobu vyřízení žádosti v části, kde jsou poskytovány informace, je možné podle § 16a odst. 1 informačního zákona podat stížnost do 30 dnů od doručení. Stížnost se podává přímo k povinnému subjektu, který řízení k projednávané žádosti vedl v prvním stupni.

V Brně dne 6. 4. 2022

L. S.

Mgr. Petr Tomíček
vedoucí oddělení styku s veřejností,
pověřený vyřizováním žádostí podle informačního zákona